

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/118/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120208210
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120208210.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: Š. X., Q.. X.X.XXXX, U. A. XX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 p r o t i žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokát so sídlom Bratislava, Majernikova 3/A, IČO: 42185190, o primerané finančné zadost'učinenie a prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 300 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.
- III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou zo dňa 9.7.2020 sa domáhala primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 409,21 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa z dôvodu, že v predchádzajúcom spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 19Csp/79/2018 bol ako spotrebiteľ úspešný pri uplatnení nároku na vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Citoval časť odôvodnenia rozsudku zo dňa 16.9.2019. Poukázal na sankčnú a relutárnu funkciu uplatneného nároku a jeho výšku odôvodnil sumou, o ktorú sa žalovaný obohatil na jeho úkor vo výške 109,21 Eur, čo je rozdiel medzi jeho úhradami 507,54 Eur a poskytnutým úverom 398,33 Eur a sumou 300 Eur za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť. V písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že primerané finančné zadost'učinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu a prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak. Jeho cieľom je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nie len deklaráciu porušením. Vyslovil názor, že predchádzajúce súdne rozhodnutie, na ktoré poukázal žalobca má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Navyše žalobcovi žiadna ujma nevznikla a preto v prípade priznania nároku by došlo k hrubej nerovnováhe medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Žiadal tiež zohľadniť ľahostajnosť žalobcu, keď sám v rámci kontraktačného postupu svojim podpisom vyhlásil, že so zmluvou súhlasí, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia subjektu správajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno podľa žalovaného chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Namietal aj výšku uplatneného nároku, ktorú považoval za neprimeranú a nespravodlivú.

3. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovaného rozobral princípy spotrebiteľského práva a pokiaľ ide o primerané finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. zdôraznil, že základnou hmotnoprávnou podmienkou priznania tohto nároku je to, či spotrebiteľ bol úspešný v predchádzajúcom spore, pričom súd v tomto konaní je viazaný daným rozsudkom a jeho odôvodnením. Podľa aktuálneho znenia citovaného ustanovenia sa nevyžaduje spôsobilosť porušenia práva a povinnosti privodiť ujmu spotrebiteľovi, právo vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia jediným objektívnym kritériom je výška škodlivého následku vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobí alebo mienil spôsobiť porušením spotrebiteľského práva. Vyslovil názor, že svojou podstatou žalovaný inštitút nie je ničím iným ako tým, že na jednej strane obohacuje spotrebiteľa na úkor dodávateľa o odmenu za úspech v spotrebiteľskom súdnom konaní a na druhej strane je finančným sankcionovaním ako trestom postihujúcim dodávateľa za porušovanie spotrebiteľského práva.

4. Žalovaný v duplike na repliku žalobcu len stručne zotrval na svojom písomnom vyjadrení k žalobe.

5. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením strán, spisom tohto súdu 19Csp/79/2016 a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa XX.X.XXXX bola uzavretá formulárová zmluva o úvere pod č. XXXXXXXX medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, pričom žalobca v zmluve vystupoval ako fyzická osoba, nie podnikateľ. Žalobcovi bol ňou poskytnutý úver 12.000 Sk (398,33 Eur) za poplatok 11.520 Sk (382,39 Eur), takže celkovo mal zaplatiť 23.520 Sk (780,72 Eur) v 12 splátkach po 1.960 Sk (65,06 Eur). Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Všeobecné podmienky pre poskytnutie úveru, ktoré sa nachádzali na rubovej strane zmluvy a v nich v bode 13 bolo uvedené, že dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak ako je uvedené v zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné 2/3 zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

7. Žalobca dňa 23.4.2018 podal na tunajší súd proti žalovanému žalobu, ktorou sa domáhal určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa vyššie uvedenej citácie. Žalobu odôvodnil tým, že za uvedený poplatok mu žalovaný neposkytol reálne plnenie, nebol individuálne dojednaný, zo zmluvy nie je možné zistiť o aké administratívne plnenie ide, výška poplatku prevyšuje úrok a nie je ničím odôvodnené prečo poplatok závisí od výšky poskytnutého úveru. V celej žalobe a ani neskorších vyjadreniach žalobcu nie je ani zmienka o bezdôvodnom obohatení žalovaného. Konanie sa viedlo pod sp. zn. 19Csp/79/2018.

8. Rozsudkom tohto súdu č.k. 19Csp/79/2018-56 zo dňa 16.9.2019 bolo žalobe v celom rozsahu vyhovievané a keďže voči rozsudku nebolo podané odvolanie, stal sa právoplatným 6.11.2019.

9. V odôvodnení tohto rozsudku súd poukázal na to, že pre neuvedenie RPMN úver by bolo potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Vyhovenie žalobe odôvodnil tým, že v žalovanom ustanovení VPP dlžník hmotnoprávne uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku ako svoj dlh, ktorý ešte nie je splatný a že navyše až vo VPP v bode 13 drobným písmom, ktoré nie je možné, aby bežný spotrebiteľ mohol si prečítať a pochopiť jeho význam pred podpisom danej zmluvy sa uvádza, čo vlastne obsahuje poplatok, ktorý má zaplatiť a ktorý je vlastne odplatom za poskytnutie úveru. Až v tomto bode sa spotrebiteľ dozvie, že len 1/3 poplatku predstavuje úrok a zvyšné 2/3 náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, čo je nelogické a nepredstaviteľné, aby odplata, ktorou má byť vo všeobecnosti úrok predstavovala iba 1/3 z poplatku a zvyšné 2/3 by mali zahŕňať absolútne nešpecifikované a neurčité náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy.

10. Je nepochybné, že predmetná zmluva o úvere uzavretá medzi stranami je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

16. Navyše je potrebné vychádzať aj zo systematického výkladu a v tejto súvislosti posúdiť a vyhodnotiť formuláciu celého ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a vychádzať najmä z jeho prvej vety, v ktorej je jasne uvedené, že spotrebiteľ sa môže proti porušiteľovi jeho práva alebo povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa na súde domáhať ochrany svojho práva. Vetu tretiu citovaného zákonného ustanovenia je teda potrebné vykladať aj s ohľadom na znenie tejto prvej vety § 3 ods. 5. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016, v ktorom Najvyšší súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

17. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje“.

18. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyššie uvedený vyslovený právny záver. Keďže žaloba ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia povinností žalovaného ako dodávateľa voči žalobcovi ako spotrebiteľovi, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku.

19. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Súd

navyššie zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to zo znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z.

20. Súd nesúhlasí s názorom žalobcu, že v tomto konaní je viazaným celým odôvodnením rozsudku z predchádzajúceho sporu. Takéto tvrdenie je neopodstatnené a nelogické. Podľa neho by stačilo, ak by súd v odôvodnení predchádzajúceho rozsudku uviedol aj niečo iné než by to súviselo so žalobným nárokom voči čomu druhá strana sa ani nemala možnosť brániť a napriek tomu podľa názoru žalobcu by súd v tomto spore mal z takéhoto tvrdenia vychádzať, čo však súd zásadne odmieta. Záväzný pre tento súd je totiž len to odôvodnenie predchádzajúceho rozsudku, ktoré sa týka predmetu predchádzajúceho sporu, teda uplatneného nároku žalobcu a v danom prípade teda to odôvodnenie, ktoré sa týka vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Preto je irelevantné, ak súd v predchádzajúcom rozsudku v odôvodnení uviedol, že úver bolo potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko žalobca týmto tvrdením svoj nárok v predchádzajúcom spore neodôvodňoval a to ani v žalobe, ani v nasledujúcich vyjadreniach a teda nie je možné mať za to, že by úspešne uplatnil aj ďalšie porušenie jeho práva alebo povinnosti žalovaného voči nemu v súvislosti s konštatovaním bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žalobca úplne jednoznačne uplatnil nárok len na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky bez argumentácie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, v príslušnom spore bol úspešný a preto vznikol mu nárok na primerané finančné zadostučinenie, ale len v súvislosti s odôvodnením neprijateľnej zmluvnej podmienky a nie v súvislosti s posúdením bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vo vzťahu, ku ktorému nesplnil základnú zákonnú podmienku uplatneného nároku na primerané finančné zadostučinenie a to úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti.

21. Žalobca sám uviedol v žalobe, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňuje primerané finančné zadostučinenie vo výške 300 Eur (zvyšok nároku odôvodňoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru) a preto súd považoval za dôvodné vyhovieť žalobe len v tejto časti a nie aj za bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktoré v konečnom dôsledku ani súd v predchádzajúcom rozsudku výslovne nekonštatoval, keďže neuviedol, že by žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu a v akom rozsahu. Súd preto po zohľadnení všetkých týchto okolností považoval za dôvodné vyhovieť žalobe len ohľadom sumy 300 Eur a vo zvyšku ju z vyššie uvedených dôvodov zamietol.

22. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Keďže rozhodnutie záviselo od úvahy súdu platí zásada, že žalobca bol v spore úspešný a preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, nakoľko súd nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

23. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.